

ADVIES

**Samenwerkingsakkoord tussen de Fédération
Wallonie-Bruxelles, Wallonië en de Franse
Gemeenschapscommissie betreffende de
verwezenlijking van de « bassins de
vie » Kwalificerend Onderwijs - Opleiding -
Tewerkstelling**

16 mei 2013

Aanvrager	Minister Fremault en Staatssecretaris Madrane (<i>Leden van de FGC</i>)
Aanvraag ontvangen op	27 maart 2013
Aanvraag behandeld door	De Commissie Economie-Werkgelegenheid- Financiën-Fiscaliteit
Aanvraag behandeld op	16 april 2013 (<i>in aanwezigheid van een vertegenwoordiger van het kabinet van Staatssecretaris Madrane</i>) en op 8 mei 2013
Advies uitgebracht door de plenaire zitting van	16 mei 2013

Inleiding

De « bassins de vie » en de « pôles de synergies » vinden hun oorsprong in de Franse Gemeenschap Wallonië-Brussel, in de verschillende beleidsverklaringen van de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest, evenals in de regeerakkoorden en het akkoord van het College van de Franse Gemeenschapscommissie.

Het ontwerp van Waalse gewestelijke beleidsverklaring 2009-2014 verwijst naar « *la mise en oeuvre d'un véritable partenariat par bassin de vie entre les établissements scolaires, les opérateurs de formation, les fonds sectoriels des entreprises et les partenaires sociaux interprofessionnels* »¹.

Het College van de Franse Gemeenschapscommissie beperkt zich ertoe, de realiteit van de « bassins de vie » aan te halen : « *Dans le contexte difficile que traversent nos Régions, les gouvernements font le choix de la recherche, de la créativité et de l'innovation pour porter un projet de société à la fois ouvert sur le monde et riche de ses multiples diversités : Wallonie/Bruxelles, ville/campagne, pluralité des âges, langages et cultures, réalités des bassins de vie, etc. Pour construire pas à pas cet « à venir », les gouvernements de la Région wallonne, de la Communauté française et de la Cocof s'engagent, dans la foulée de ce qu'ils ont déjà réalisé lors de leur processus de formation, à associer les acteurs, à impliquer les forces vives de Wallonie et de Bruxelles et le monde associatif à la définition des grandes options de leurs projets. Ils rappellent également leur attachement à la concertation sociale* »².

De twee begrippen « bassin de vie » en « pôle de synergies » zijn het resultaat van de logica waartoe de aanzet werd gegeven door de « bassins scolaires » en het decreet van de Franse Gemeenschap van 30 april 2009 betreffende de oprichting van subregionale sturingsinstanties³ en de toekenning van stimuli voor een meer doeltreffende herverdeling van het aanbod van kwalificerend onderwijs in het vooruitzicht van een territoriale ontwikkeling.

De gezamenlijke regering van 21 januari 2010 had twee werkgroepen opgericht voor de verwezenlijking van de « bassins de vie » en de « pôles de formation ».

- Een eerste technische werkgroep moest de nodige aanpassingen voorstellen voor een optimalisering en afstemming van de geldende geografische begrenzingen inzake opleiding en onderwijs ;
- De tweede werkgroep, die met name samengesteld is uit vertegenwoordigers van de Raad, moest voorstellen formuleren betreffende de oproep tot projecten en de transversale kenmerken van de projecten van « pôles de synergies ».

Op 10 november 2011 nam de gezamenlijke inter-Franstalige gewest- en gemeenschapsregering akte van de verslagen van de twee werkgroepen en maakte deze voor advies over aan de adviesinstanties van de gefedereerde entiteiten

Op 15 maart 2012 bracht de Raad een advies uit ter attentie van de minister van de FGC belast met de opleiding van de middenstand en met beroepsopleiding. Dit advies had betrekking op de verslagen van de werkgroepen inzake de thematiek van de « bassins de vie » en de « pôles de synergies ».

¹ Ontwerp van de Waalse gewestelijke beleidsverklaring 2009-2014, p. 20.

² Franse Gemeenschapscommissie, meerderheidsakkoord 2009-2014, p. 41.

³ « Instance de pilotage inter-réseaux de l'enseignement qualifiant (IPIEQ) ».

In zijn advies kwamen met name de volgende aspecten aan bod :

- **De Raad** stelde vast dat dit instrument niet overeenstemt met het grondgebied dat voor Brussel op dit vlak relevant is, d.w.z., de aangrenzende Franstalige en Nederlandstalige zones. Hij vestigde bovendien de aandacht op het feit dat het « bassin de vie » en de « pôles de synergies » oorspronkelijk niet spreken van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en geen deelname voorzien van de Nederlandstalige Brusselaars, het Vlaamse Gewest noch van de Vlaamse Gemeenschap ;
- **De Raad** was bijgevolg geen voorstander van de oprichting van zo'n instrument uitsluitend voor Brussel, naar het voorbeeld van de IPIEQ, noch enkel en alleen in samenhang met Waals-Brabant, zoals overwogen door de werkgroep betreffende de opsplitsing in Wallonië en te Brussel ;
- **De Raad** wees erop dat het Pact voor een Duurzame Stedelijke Groei (PDSG/New Deal) mogelijkheden biedt die beter overeenstemmen met de realiteit van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ;
- **De Raad** toonde zich bovendien bezorgd over de oprichting van een nieuwe voorziening die is uitgebreid tot de opleidingsoperatoren en de sectorale fondsen van de ondernemingen, zonder hierbij evenwel de operatoren van sociaalprofessionele inschakeling (OSPI) of het hoger onderwijs te betrekken.

Op basis van het geheel van de uitgebrachte adviezen⁴ werd een voorontwerp van samenwerkingsakkoord « relatif à la mise en oeuvre des Bassins de vie Enseignement qualifiant-Formation-Emploi » opgesteld en in eerste lezing goedgekeurd door de gezamenlijke inter-Franstalige gewest- en gemeenschapsregering, vooraleer voor advies te worden bezorgd aan de betrokken instanties, via hun respectievelijke ministers in Wallonië en bij de FGC.

Advies

De Raad verheugt zich erover dat de tekst van dit ontwerp van samenwerkingsakkoord rekening houdt met een aantal opmerkingen uit zijn advies van 15 maart 2012. Hij stelt evenwel vast dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ondanks dit advies niet deelneemt aan het akkoord.

1. « Bassin de vie », geografische begrenzing

De Raad wijst erop dat de hypothese van een Brussels « bassin de vie » Kwalificerend Onderwijs - Opleiding - Tewerkstelling dat banden onderhoudt met Waals-Brabant niet werd weerhouden in het ontwerp van samenwerkingsakkoord. Hij neemt met tevredenheid akte van het feit dat Brussel werd weerhouden als volwaardige « bassin de vie » van Waals-Brabant, zouden worden opgericht. In dezelfde context, en vermits de voorzieningen « bassin de vie » en « pôle de synergies » Kwalificerend Onderwijs - Opleiding - Tewerkstelling een deelname van de Nederlandstalige Brusselaars, het Vlaamse gewest en de Vlaamse gemeenschap onmogelijk maken, is **de Raad** van

⁴ Advies van de Conseil économique et social wallon/Comités subrégionaux pour l'emploi et la formation (advies van 7 mei 2012) ; advies van de Commission consultative Formation - Emploi - Enseignement (24 april 2012) ; advies van de Commission de pilotage du système éducatif (24 april 2012) ; advies van de Conseil général de l'enseignement secondaire (30 mei 2012) ; advies van de Conseil supérieur de l'enseignement de promotion sociale (26 april 2012) ; advies van de Conseil général de l'enseignement spécialisé (20 april 2012) ; advies van de Conseil supérieur des Centres PMS (mei 2012).

oordeel dat er een mechanisme zal moeten worden voorzien om hen toe te laten deze voorziening te onderschrijven en er deel van uit te maken.

Hij stelt bovendien voor dat een of meerdere « pôle de synergies » die gewijd zijn aan de relaties tussen het Brusselse « bassin de vie » en dat van Waals-Brabant zouden kunnen worden opgericht.

De Raad dringt in dit verband nogmaals aan op de aansluiting van dit samenwerkingsakkoord op het PDSG/New Deal. Zo is met name voorzien dat er wordt samengewerkt met de CCFEE en het BNCTO in het kader van engagement 2.1 van het Pact dat een « *versterking voorziet van de structurele samenwerking tussen de instellingen van openbaar nut en de verschillende Brusselse actoren die actief zijn op het vlak van economie, tewerkstelling, beroepsopleiding en kwalificerend onderwijs, meer bepaald aansluitend op de realisatie van het levensbekken voor wat meer specifiek opleiding en kwalificerend onderwijs aangaat. Deze structurele samenwerking zou ertoe strekken de beslissingen te vergemakkelijken, de coherentie ervan te bevorderen en de regelmatige evaluatie van de uitvoering ervan mogelijk te maken* ».

2. De instantie « bassin de vie » van Brussel

De Raad stelt vast dat zijn opmerking betreffende de ongepastheid om een nieuwe overleginstantie op te richten te Brussel werd weerhouden. Het is de CCFEE, die reeds bestaat, die de instantie wordt van het Brusselse « bassin de vie ».

Het ontwerp van samenwerkingsakkoord richt :

- een vergadering van de « bassin de vie » instanties op « *die belast zijn met de coördinatie, volgens de door het samenwerkingsakkoord voorziene modaliteiten en periodiciteit, van de verwezenlijking van de opdrachten van de verschillende « bassin de vie » instanties teneinde de coherentie ervan te verzekeren, evenals de naleving van het kader van hun opdrachten* » ;
- en binnen de instantie een of meerdere « pôles de synergies » die zij opricht en waarvan zij « de leden aanduidt (...) die regelmatig samenkomen en volgens modaliteiten waarover is overlegd met de « bassin de vie » instantie ».

3. De reorganisatie van de adviesfunctie

Het samenwerkingsakkoord wijzigt de organisatie van de adviesfunctie te Brussel. **De Raad** wijst er in dit verband op dat :

- de samenstelling en de opdrachten van de CCFEE op aanzienlijke wijze worden gewijzigd, met het bevel om het geheel van haar middelen te besteden aan de pilootopdrachten van het Brusselse « bassin de vie », zonder daarom te beslissen over haar adviesopdrachten die zijn vastgesteld door het decreet van 1993 die deze organisatie opricht binnen Bruxelles Formation ;
- dat **de Raad** gemachtigd is (artikel 12) om adviezen en aanbevelingen te formuleren in het kader van de grote sociaaleconomische oriëntaties van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met betrekking tot de lijst van thema's die gemeenschappelijk zijn aan de professionele filières en beroepen, die is opgesteld door de instantie voor de operatoren inzake tewerkstelling, opleiding en onderwijs.

In tegenstelling tot Wallonië, voorziet het akkoord niet de oprichting van een kamer « tewerkstelling en opleiding » binnen de Brusselse instantie. **De Raad** verheugt zich hierover. Op zijn minst in deze materie stelt hij zich vragen bij de plaatsen waar de sociale gesprekspartners hun mening zullen verkondigen (ESRBHG, CCFFÉ in haar nieuwe samenstelling, Beheerscomité van Bruxelles Formation).

De Raad nodigt de twee leden, die hem hebben geraadpleegd, uit om deze dialoog met de sociale gesprekspartners verder te zetten, en dit in het kader van de werkzaamheden van het PDSG / New Deal.

De Raad zou een centrale rol moeten vervullen wat betreft deze nieuwe Franstalige voorziening, ten aanzien van de uitdagingen van de economische actoren en de bepalingen die op dit gebied door de Nederlandstalige Brusselaars worden genomen.

4. De actoren

De Raad vraagt dat de termen « *sociale gesprekspartners* » in de volledige tekst van het samenwerkingsakkoord zouden worden gebruikt (en niet - zoals in sommige gevallen - « bedrijfswereld », « lokale ondernemingen », enz.).

Wat betreft artikel 6, vestigt **de Raad** de aandacht van het College op het feit dat het aantal van vier vertegenwoordigers van de representatieve werknemersorganisaties en van vier vertegenwoordigers van de representatieve werkgeversorganisaties niet makkelijk te verdelen is onder de Brusselse sociale gesprekspartners.

5. Raadpleging van de « bassin de vie » instantie

De Raad stelt vast dat er in de tekst van het samenwerkingsakkoord geen enkele raadpleging van de « bassin de vie » instantie is voorzien. Hij meent dat het gepast zou zijn dat de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest deze zou kunnen raadplegen over elk vraagstuk inzake kwalificerend onderwijs, opleiding en tewerkstelling. Hij is tevens van oordeel dat het verstandig zou zijn om een termijn te voorzien wat betreft de besluitnames van deze instantie. Hij stelt een termijn van 30 dagen voor, te rekenen vanaf de ontvangst van de aanvraag.

6. Opdrachten van de instantie en onderzoeksveld

De Raad vestigt de aandacht op het bestaan van de « zelfstandige betrekking » waarmee onvoldoende rekening lijkt te worden gehouden bij de inzameling van gegevens en de analysewerkzaamheden, noch vanuit een algemeen oogpunt bij het in aanmerking nemen van de noden van de arbeidsmarkt. De instrumenten, zoals met name de lijst van knelpuntberoepen, waarop de « bassins de vie » instanties zich baseren, zouden deze realiteit moeten kunnen omvatten.

De Raad onderstreept bovendien de noodzakelijke voorlopige benadering van de noden inzake tewerkstelling en opleiding, met name gelet op de demografische evolutie en de overstap naar een (meer) duurzame economie.

7. Middelen

De verwezenlijking van de « bassin de vie » instantie Kwalificerend Onderwijs - Opleiding - Tewerkstelling en de doeltreffende uitoefening van de verschillende opdrachten die haar zijn toebedeeld, met inbegrip van de oprichting en het beheer van de « pôles de synergies », roepen vragen op waarop niet wordt geantwoord door dit ontwerp van samenwerkingsakkoord.

De Raad vraagt dat er werkingsmiddelen en personeel ter beschikking zouden worden gesteld van de Brusselse instantie, dat deze evenredig zouden zijn met de omvang van de opdrachten die aan deze instantie zijn toegewezen, en bovenop deze die reeds zijn toegekend in het kader van de huidige opdracht van de CCFEE.

De Raad legt de nadruk op het feit dat er geen financiële middelen zijn voorzien voor de verwezenlijking van de projecten van de « pôles de synergies ».

8. Globale evaluatie van de voorziening

De Raad dringt erop aan dat men aandacht zou besteden aan de goede werking van het instrument dat is voorzien in dit samenwerkingsakkoord. Artikel 19, 3de lid voorziet een globale evaluatie van de voorziening en wel ten laatste drie jaar na de oprichting ervan. Hij vraagt een evaluatie van de werking ervan na een kortere termijn.

*
* *